

Teatre lliure

cartes impertinents

Maria Aurèlia Capmany

coordinació i direcció **Pau Carrió**

La temporada passada, a la cinquena sessió del cicle *Cartes lliures*, vam presentar les *Cartes impertinents* de la **Maria Aurèlia Capmany**, una de les personalitats més distintives de la nostra cultura recent. Una sola funció que ens va deixar amb ganes de repetir, i és per això que hi tornem. Aquesta vegada la lectura coincidirà amb les funcions d'*Els feréstecs*, de Goldoni, una peça d'un masclisme obstinat. Convé compensar i recordar.

Fragment de 'D'una burgesa a una obrera'

“Des que vas omplir les grans naus de teixits i de filats vas demostrar, amb una impertinència exemplar, que un home és exactament igual que una dona. La roba que sortia del teu teler era una bona roba, i un cop tallada i cosida sobre les espatlles burgeses per fer visible la seva categoria social, ningú no hauria pogut endevinar si havia sortit d'un teler manipulats per les teves mans o per mans masculines.

Vet aquí, doncs, un fet evident; una obrera era igual que un obrer. La descoberta va intranquil·litzar els esperits ordenats, perquè de seguida, amb gran aparat metòdic, es van posar a pensar sobre la qüestió.

Els fets demostraven la igualtat, la tesi sostenia la desigualtat; calia doncs manipular amb els fets per tal que la tesi continués essent irrefutable. Com que no hi havia manera de distingir el treball femení del masculí, la solució era introduir una diferència. Una diferència important, és clar: el treball femení havia d'ésser més mal pagat. El treball més mal pagat es convertia lògicament en un treball de segona. L'èxit d'aquest treball mal pagat va ser extraordinari; de seguida vas omplir les naus de les fàbriques de filats i de teixits. Aviat no va quedar un sol home que s'avingués a cobrar el teu misèrrim sou.”

Teatre Lliure Montjuïc – 16 d'abril

CARTES LLIURE

Cartes impertinents. Maria Aurèlia Capmany

coordinació i direcció **Pau Carrió**

intèrpret

Rosa Maria Sardà

dramatúrgia **Pau Carrió** / vídeo projeccions **Marc Permanyer**

producció **Teatre Lliure**

espectacle en català

durada 1h. sense pausa

horari a les 20:30h.

preus 28€ / 23,55€ amb descompte

Maria Aurèlia Capmany

(Barcelona, 1918-1991)

Novel·lista, dramaturga i assagista barcelonina. Va destacar també com a activista cultural, feminista i antifranquista. Néta de Sebastià Farnés, intel·lectual autor de la *Paremiologia catalana comparada*, i filla d'Aureli Capmany, folklorista i col·laborador en revistes infantils, va passar la joventut al pis de la família a tocar de la Rambla de Barcelona. Va estudiar a l'Institut-Escola de la Generalitat de Catalunya durant els anys 30 i es va llicenciar en Filosofia a la Universitat de Barcelona de la postguerra.

Va practicar la docència durant els anys 40 i 50 a l'Institut Albéniz de Badalona i a l'Escola Isabel de Villena a Barcelona. També va treballar gravant vidre, un ofici que havia après a l'època universitària. Amb la seva primera novel·la *Necessitem morir* (publicada el 1952) va arribar a finalista del Premi Joanot Martorell del 1947, un premi que va guanyar l'any següent amb *El cel no és transparent*. El prestigi com a narradora li arribarà amb novel·les com *Betúlia*, *El gust de la pols* i sobretot per *Un lloc entre els morts*, premi Sant Jordi del 1968.

Va ser una de les escriptores catalanes més polifacètiques, ja que a més de la narrativa es va dedicar a la traducció, el teatre, l'assaig i altres gèneres literaris. Va ser també membre de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, i presidenta del Centre Català del Pen Club. En l'àmbit teatral, el 1959 va fundar l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual amb Ricard Salvat. Hi va exercir de professora, d'actriu i de directora. A més, hi va estrenar obres pròpies, com ara *Preguntes i respostes sobre la vida i la mort de Francesc Layret, advocat dels obrers de Catalunya*. Com a assagista sobresurt amb obres marcadament feministes, sobretot *La dona a Catalunya: consciència i situació*, del 1966. També va dedicar nombrosos articles a diversos aspectes de la cultura i de la societat catalana, i va signar els llibres de memòries *Pedra de toc* (1 i 2), *Mala memòria*, i *Això era i no era*.

Pel que fa a la militància política, va participar en l'anomenat 'Míting de la Llibertat' del 22 de juny de 1976) i en el procés constituent del Partit Socialista de Catalunya - Congrés, durant el novembre de 1976. Va ser regidora i responsable de les àrees de Cultura i d'Edicions de l'Ajuntament de Barcelona, durant les primeres legislatures del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC), i membre de la Diputació de Barcelona, des del 1983 fins a la seva mort.

més informació:

<http://lletra.uoc.edu/ca/autora/maria-aurelia-capmany>

Rosa Maria Sardà

És actriu de teatre, cinema i televisió. De formació autodidacta, va debutar als escenaris el 1962. Entre molts d'altres, destaca la seva participació en els muntatges *El Knack*, d'Ann Jellicoe, trad. Terenci Moix, dir. Ventura Pons; *Tartan dels micós* de Terenci Moix; *Esperando a Godot*, de Samuel Beckett; *Roses roges per mi* de Sean O'Cassey, dir. Josep Montanyès; *Sopa de pollastre amb ordi*, d'Arnold Wesker, dir. Josep Montanyès; *Rosa i Maria*, d'Irineus Iredinski, trad. Terenci Moix i Miquel Martí i Pol, dir. Lluís Pasqual; *Una estona amb la Sardà*, de Terenci Moix, Miquel Martí i Pol i Rosa Maria Sardà; *El balcó*, de Jean Genet, dir. Lluís Pasqual; *Duet per un violí sol*, de Tom Kempinski, dir. Lluís Pasqual; *Yo me bajo*

en la próxima, ¿y usted?, d'Adolfo Marsillach; *Madre Coraje*, de Bertolt Brecht, dir. Lluís Pasqual; *L'hostal de la Glòria*, de Josep Maria de Sagarra, dirigit per ella mateixa (Premi Nacional d'Interpretació); *Fedra*, de Llorenç Villalonga; *Olors*, de Josep M. Benet i Jornet, dir. Mario Gas; *Pareja abierta* de Dario Fo, dir. Adolfo Dufour; *Wit*, de Margaret Edson, dir. Lluís Pasqual (Premis Chivas Telón, Max, Ercilla, Butaca, Fotogramas de Plata i Teatre Metropol de Tarragona), *Tres Dramolette* de Thomas Bernhard, dir. Carme Cané i *La casa de Bernarda Alba*, de Federico García Lorca, dir. Lluís Pasqual (premi de la Unión de Actores a l'Actriu principal). Ha estat l'ànima de l'espectacle *Sagarra dit per Rosa Maria Sardà*, dirigit per Carme Cané, i que es va presentar al Lliure les temporades 10/11 i 11/12.

També ha dirigit els espectacles *Ai, carai!* de Josep Maria Benet i Jornet (Premi de l'Associació d'Espectadors de Teatre de Reus); *Fugaç*, de Josep Maria Benet i Jornet; *Shirley Valentine*, de Willy Rusell; *El visitant*, d'Eric-Emmanuel Schmidt (Premi de l'Associació d'Espectadors de Teatre de Reus); *Un día vualquiera*, de Franca Rame i Dario Fo, i *Petó públic* d'Àngel Burgas.

En televisió ha participat en nombroses sèries i dramàtics, com ara *Una vella coneguda olor*, *Quan la ràdio parlava de Franco* i *Revolta de bruixes*, totes tres de Josep Maria Benet i Jornet; *L'hostal de la Glòria*, de Josep Maria de Sagarra (Premi de l'Associació d'Actors); *Las amargas lágrimas de Petra von Kant*, de Rainer M. Fassbinder, dir. M. Arman; *Festa amb Rosa Maria Sardà*, de Terenci Moix; *Les nits de la tieta Rosa*, de Maria Aurèlia Capmany; *Per molts anys* (direcció i presentació); *Ahí te quiero ver* (direcció i presentació) Premis Minuto de Oro, TP de Oro i Conquest de Longines; *Betes i films* (direcció i presentació); *Olé tus vídeos* (direcció i presentació); *10 anys de TV3*; Cerimònia dels premis Goya (presentació, 1994; direcció i presentació, 1998 i 2002); *Villa Rosaura*; *Una hora con Vittorio Gassman* (guió, direcció i presentació) Menció Especial als Premis Ondas; *Homenots*; *¡Oh, Espanya!* de Dagoll Dagom; *Abuela de Verano*, dir. Joaquim Oristrell; *Petra Delicado*, dir. Julio Sánchez Valdés, i *Divinas*, dir. Pol Mainat.

En cinema ha col·laborat a *El vicari d'Olot*, de Ventura Pons; *La ràdio folla*, de Francesc Bellmunt; *Moros y cristianos*, de Luis García Berlanga; *Romàntic*, d'Aurora Corominas; *Rateta, rateta*, de Francesc Bellmunt; *El anónimo*, d'Alfonso Arandia; *Un submarí a les tovalles*, d'Ignasi P. Ferrer; *Ho sap el ministre?*, de Josep Maria Forn; *L'enfonsament del Titànic*, d'Antonio Chavarrías; *¿Por qué lo llaman amor cuando quieren decir sexo?*, de Manuel Gómez Pereira (Goya a la millor actriu de repartiment); *La febre d'or*, de Gonzalo Herralde (Premi Nacional de Cinematografia); *Alegre ma non troppo*, de Fernando Colomo; *Quin curs el meu tercer*, de Francesc Bellmunt (ajudant de direcció); *Escenes d'una orgia a Formentera*, de Francesc Bellmunt; *Suspiros de España*, de José Luis García Sánchez; *Parella de tres*, d'Antoni Verdaguer (Premi de l'Associació d'Actors); *El efecto mariposa*, de Fernando Colomo; *La duquesa roja*, de Francesc Betriu; *Actrius*, de Ventura Pons; *Airbag*, de Juanma Bajo Ulloa; *Mátame mucho*, de José Ángel Bohollo; *Grandes ocasiones*, de Felipe Vega; *Carícies*, de Ventura Pons; *Siempre hay un camino a la derecha*, de José Luis García Sánchez; *Todo sobre mi madre*, de Pedro Almodóvar; *Blanca Madison*, de Carlos Amil; *Amic/Amat*, de Ventura Pons; *La niña de tus ojos*, de Fernando Trueba; *Anita no perd el tren*, de Ventura Pons (Premi a la millor actriu al Festival Internacional de Miami); *Sin vergüenza*, de Joaquim Oristrell (Goya a la millor actriu de repartiment i Premio de la Unión de Actores); *A mi madre les gustan las mujeres*, d'Inés París i Daniela Fejerman; *El embrujo de Shangai*, de Fernando Trueba; *Deseo*, de Gerardo Vera; *El viaje de Carol*, de Imanol Uribe; *Tipos Duros*, de Juan Martínez; *Te doy mis ojos*, d'Iciar Bollain; *Chuecatwon*, de Juan Flahn; *Vete de mi*, de Víctor García León; *Barcelona (un mapa)*, de Ventura Pons; *Rivales*, de Fernando Colomo; *La vida empieza hoy*, de Laura Mañà, i *Maktub*, de Paco Arango.

A banda dels premis ja esmentats, ha estat guardonada, entre altres, amb la Medalla d'Or al Mèrit de les Belles Arts i amb la Medalla d'Or de l'Academia de las Artes y las Ciencias Cinematográficas de España (2010), el Premio San Pancracio 2007 "Grandes actores del cine español"; el Zinegoak 2007 Premio de honor; Festival de Sitges (2005) -Premios Fundación Aisge; Muestra de cine español dirigido por mujeres -reconeixement a la seva trajectòria professional (2001); la Creu de Sant Jordi a la trajectòria personal i professional (1993); el VII Premi Margarida Xirgu (1979) i el Premi Sebastià Gasch.

Pau Carrió

(Barcelona, 1981)

Llicenciat en Direcció Escènica i Dramatúrgia. El 2002 va dirigir un text propi, *G-8 (porta tancada)*, i més tard *El viatge* d'Andrea Segura i *Davant de l'Home: Thomas Bernhard* d'Esteve Soler. Entre els seus últims espectacles destaca la lectura dramatitzada *Només uns versos* (Teatre Lliure, 2010) i *Hedda Gabler*, de Henrik Ibsen (Biblioteca Nacional de Catalunya, 2008).

Ha col·laborat com a ajudant de direcció, signant també espais sonors, música i vídeo, amb Àlex Rigola (*Días mejores*, de Richard Dresser; *Arbusht*, de Paco Zarzoso; *La nit just abans dels boscos*, de B-M. Koltès; *2666*, de Roberto Bolaño; *El buñuelo de Hamlet* de Luis Buñuel i Pepín Bello, *Rock'n'roll*, de Tom Stoppard; *Nixon-Frost i Nixon-Frost (unplugged escènic)*, de Peter Morgan), Oriol Broggi (*Hamlet*, de W. Shakespeare; *Magnus*, de Jordi Teixidor; *Primera història d'Esther*, de Salvador Espriu; *El carter del Rei*, de R. Tagore; *Antígona*, de Sòfocles, i *Hamlet*, de W. Shakespeare) i Manel Dueso, entre d'altres (*JRS. De dotze anys*). També ha muntat diversos actes, i ha fet de guionista de televisió, de guitarrista i vocalista en diversos grups i actualment és assistent de l'equip de direcció artística del Teatre Lliure. La temporada 2011/2012 va coordinar i dirigir el cicle *Cartes Lliures*, i aquesta, amb Marc Artigau, ha coordinat el cicle *3 d'un glop* inclòs al projecte Aixopluc.